

Futbol Milli Takımları ve Gençlerin Spor Kariyeri: Yetenek Seçiminde Yönetim Stratejileri

National Football Teams and Youth Sports Career: Management Strategies in Talent Selection

Taner Karaman¹ , Damla Özsoy² 

¹Okan Üniversitesi, Spor Uygulamalı Bilimler Fakültesi, İstanbul, Türkiye.

²Yalova Üniversitesi, Spor Bilimleri Bilimler Fakültesi, Yalova, Türkiye.

Öz

Bu çalışma, Türkiye Erkek U17 Futbol Milli Takımı'na 2013–2018 döneminde davet alan futbolcuların 2023–2024 sezonundaki kariyer durumlarını inceleyerek yetenek seçimi ve yönetim süreçlerinin çıktısını, Portekiz U17 örneğiyle karşılaştırmalı olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Nicel araştırma yaklaşımıyla retrospektif ve ilişkisel tarama modeli kullanılmış; veriler TFF.org ve Transfermarkt kaynaklarından derlenmiştir. Analizde oyuncuların 2023–2024'te bulundukları lig düzeyi ve A Milli Takım'a yükselme durumları betimsel istatistiklerle incelenmiştir. Türkiye'de 2013–2018 arasında U17'ye davet edilen 276 oyuncunun yalnızca %9,42'si Süper Lig'de yer almış; %6,15'i A Milli Takım'a yükselebilmştir. Oyuncuların %38,4'ü amatör ligde, futboldan ayrılmış veya kulüpsüz durumdadır. Aynı dönemde Portekiz'de davet edilen 184 oyuncunun %54,34'ü en üst ligde veya yurtdışında oynamakta, %11,95'i A Milli seviyeye ulaşmaktadır. Bulgular, Türkiye'de U17 düzeyindeki davetlerin üst düzey performansa dönüşüm oranının sınırlı kaldığını; Portekiz'e kıyasla yetenek yönetimi, geçiş ve sürdürülebilir destek mekanizmalarında geliştirmeye açık alanlar bulunduğunu göstermektedir. Sonuç olarak bilimsel, sistematik ve bütüncül bir yetenek yönetimi; kulüp-federasyon eşgüdümü, bireysel gelişim-mentorluk ve uluslararası geçişlerin stratejik desteklenmesiyle Türkiye'de olan başarı yüzdesi yükselebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Yetenek Seçimi, Yetenek Yönetimi

Abstract

This study aims to evaluate the output of talent selection and management processes by examining the career status of the players invited to the Turkish Men's U17 National Team in the period 2013-2018 in the 2023-2024 season, in comparison with the Portuguese U17 example. A retrospective and correlational survey model was used with a quantitative research approach; data was compiled from TFF.org and Transfermarkt sources. In the analysis, the league level of the players in 2023-2024 and their promotion to the National Team were analyzed with descriptive statistics. In Turkey, only 9.42% of the 276 players invited to U17 between 2013-2018 were in the Super League, while 6.15% were promoted to the A National Team. 38.4% of the players are in the amateur league, have left football or are without a club. In the same period, 54.34% of the 184 invited players in Portugal played in the top league or abroad, while 11.95% reached the National A level. The findings suggest that the conversion rate of U17 invitations into top-level performance remains limited in Turkey, and that there is room for improvement in talent management, transition and sustainable support mechanisms compared to Portugal. As a result, a scientific, systematic and holistic talent management, club-federation coordination, individual development-mentoring and strategic support for international transitions can improve the success rate in Turkey.

Keywords: Football, Talent Selection, Talent Management

Spor ve Bilim Dergisi 3(2):46-63

e-ISSN: 2980-2067.

Sorumlu yazar: Taner KARAMAN, 0000-0002-1468-4234,
taner.karaman@okan.edu.tr

Künye: 1Karaman, T. & 2.Özsoy, D. (2025). Futbol Milli Takımları ve Gençlerin Spor Kariyeri: Yetenek Seçiminde Yönetim Stratejileri. Spor ve Bilim Dergisi, 3(2), 46-63.

Tarihler:

Geliş: 07.04.2025

Kabul: 17.09.2025

Yayın: 17.10.2025

GİRİŞ

Futbol dünyasında başarıya ulaşmak, yalnızca saha içinde gösterilen performansla sınırlı olmayıp, saha dışında da yoğun bir rekabet ve baskı unsuru barındırmaktadır (Karaman, 2023). Sporun yüksek düzeyde performans hedefleyen süreçlerinde yetenek tespiti, tanımlama, seçme ve geliştirme aşamaları, dört temel basamak olarak tanımlanmaktadır (Gil vd., 2014). Benzer şekilde, yüksek performansın sağlanabilmesi, yeteneğin belirlenmesi, tanımlanması, seçimi ve geliştirilmesini içeren dört aşamalı bir süreci gerektirmektedir (Esen ve Uslu, 2020).

Bir sporcunun, gerçek yeteneklerine uygun spor dalını doğru şekilde seçememesi, bireysel performans gelişim sürecinde ilerlemenin yavaş olmasına neden olabilmektedir (Gürkan ve Müniroğlu, 2001). Bu seçim sürecinde spor bilimciler, fiziksel özelliklerin bilimsel testlerle belirlenmesini ve en yüksek performansın hangi spor dalında gösterilebileceğinin tespit edilmesini sağlamaktadır (Bompa, 1990). Sporcu seçimi ya da yetenek seçimi, koçlar veya yöneticilerin, takımda kimin yer alacağına ve potansiyel sporcular arasından kimin çıkarılacağına karar verdikleri karmaşık bir süreçtir (Baker, 2022). Benzer durum spor yöneticileri için teknik direktör tercihlerinde de yaşanırken, yapılan araştırmalar teknik direktör değişiklik hamlelerinin sportif performansta doğrudan etkili olduğunu ortaya koymaktadır (Karaman vd., 2025).

Spor seçmelerinde spor yeteneğinin doğru biçimde kullanılması, sporda temel bir prensip olarak kabul edilmektedir (Gürses ve Olgun, 1991). Üst düzey sportif başarıya ulaşmak için yetenekli sporcuların doğru zamanda ve doğru şekilde seçilmeleri, ardından uzun vadeli ve düzenli bir çalışma programına başlanması gerekmektedir (Sevim, 1991). Sporcuların yetişmesi, sistemli ve koordineli bir çalışmanın yanı sıra spora uygun bireylerin seçilmesini de gerektirmektedir (Demiral vd., 2011). Çocukların, mümkün olan en erken yaşta başarılı olabilecekleri branşa yönlendirilmesi önemli bir unsur olarak değerlendirilmektedir (Tutkun, 2002). Başarıda en önemli etkenlerden biri; altyapı, tesis, antrenör ve teknoloji unsurlarının bir araya getirilerek, çocukların yetenekli olabilecekleri spor dallarına en uygun oldukları yaşlarda seçilmeleri ve yönlendirilmeleridir (Açıkada ve Ergen, 1990). Avustralya, Çin ve ABD, sporda yetenek seçimi ve gelişimi programları ile uluslararası düzeyde başarılar elde eden ülkeler arasında yer almaktadır (Baker ve Schorer, 2010).

Bu çalışmada yetenek seçimi ve gençlerde sporda kariyer yönetiminde futbol milli takımları futbol milli takımları üzerine inceleme yapmak amaçlanmıştır. Çalışmanın, futbol milli takımlarının gençlerin spor kariyerlerini etkileyen stratejilerini ve yaklaşımlarını incelenmesi hem genç sporcuların hem de milli takımların gelecekteki başarıları için kritik öneme sahiptir.

Bu çalışma; spor dünyasında yeteneklerin keşfedilmesi, geliştirilmesi ve en üst düzeye çıkarılması açısından önem taşımaktadır.

YÖNTEM

Araştırma için öncelikle araştırmanın kavramsal çerçevesi incelenmiş ve çalışmanın literatür taraması yapılmıştır.

Çalışma Tasarımı

Bu araştırmada nicel araştırma yöntemleri, retrospektif tarama modeli ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Karasar (2010) ilişkisel tarama modelini geçmişte ya da mevcut dönemde var olan bir durumu ortaya çıkarmayı amaçlayan bir çalışma olarak tanımlamaktadır. Araştırma için öncelikle araştırmanın kavramsal çerçevesi incelenmiş ve çalışmanın literatür taraması yapılmıştır. Bu araştırmanın yürütülmesi 15/02/2024 tarihli 24/02 toplantı numaralı İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Komisyon Kararı ile etik olarak uygun görülmüştür.

Katılımcılar/Araştırma Grubu

Araştırma kapsamında, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yılları arasında Türkiye Erkek U17 Futbol Milli Takımı'na davet edilen futbolculara ilişkin veriler, Türkiye Futbol Federasyonu'nun resmi web sitesi (TFF.org) ile dünya çapında açık kaynak ve ücretsiz veri sağlayıcısı konumundaki Transfermarkt.com üzerinden elde edilmiştir. Benzer şekilde, Portekiz Erkek U17 Futbol Milli Takımı'na davet edilen sporculara ait veriler de Transfermarkt.com üzerinden temin edilmiştir.

İstatistiksel Analiz

Verilerin analizinde SPSS 23 paket programı kullanılmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel gösterimlerinde tanımlayıcı ve betimsel istatistiklerden faydalanılmıştır.

Uygulanan Testler/Veri Toplama Prosedürü

Veri setinin hazırlanması sırasında Türk sporcuların isimleri, milli takıma davet aldıkları sırada yaşları, 2023 yılında oynadıkları takımlar ve o takımların bulundukları lig dikkate alınmıştır. Bu çalışmada 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında Türkiye Erkek U17 Futbol Milli Takımı ve Portekiz Erkek U17 Futbol Milli Takımına davet edilmiş futbolcuların verileri dahil edilmiş ve çalışma grubunu oluşturmuştur. Bu sporcuların yaşları 17 yaş ve altı olarak kayıtlara geçmektedir.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde istatistiksel analizler neticesinde elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 1'e göre Türk U17 Erkek Futbol Milli Takımına 2013-2018 yılları arasında davet alan 276 futbolcunun yıllara göre davet sayıları ve 2023-2024 sezonunda hangi ligde yer aldıkları bilgisi yer almaktadır.

Çıkan sonuçlara göre 276 futbolcunun sadece 26'sı en üst seviye lig olan Süper Lig'de forma giyerken, 60 futbolcu amatör ligde kendisine yer bulmuş, 16 futbolcu futbolu bırakmış, 29 futbolcu ise kendisine kulüp bulamadığı için sezonda futbola devam edememiştir.

Tablo 2. Türkiye U17 Erkek Futbol Milli Takımı Futbolcularının Liglerinin Oransal Dağılımı

Bulundukları Lig	Toplam (N)	Oran %
Süper Lig	26	9,42
1.Lig	27	9,78
2.Lig	59	21,39
3.Lig	49	17,75
Amatör Lig	60	21,73
Futbolu Bıraktı	16	5,79
Yurt Dışı Transfer	10	3,62
Kulüpsüz	29	10,50
Toplam	276	100

Davet alan oyuncuların oynadıkları liglere göre yüzdesel dağılımlarına Tablo 2'de yer verilmiştir. Buna göre 276 futbolcunun %9,42'si Süper Lig'de görev yaparken, %38,4'ü ya Amatör Lig'de görev yapmakta ya da futbolu bırakmış veya kulüp bulamamış durumdadır.

Tablo 3. Türkiye U17 Erkek Futbol Milli Takımı Futbolcularının Sezonlara Göre Milli Oranı

Sezon	Toplam (N)	A Milli Futbolcu Sayısı	Oran %
2013	35	3	8,57
2014	46	3	6,52
2015	38	3	7,89
2016	40	4	10,00
2017	46	2	4,34
2018	71	2	2,81
Toplam	276	17	6,15

Tablo 3'te sunulan verilere dayanarak, davet almış olan futbolcuların A Milli Takım kariyerlerindeki ilerleme olasılıkları incelenmiştir. Toplam 276 futbolcunun yer aldığı bu analizde, yalnızca 17'si - yani %6,15'i - A Milli Takım seviyesine yükselmeyi başarabilmiştir. Bu sonuçlar, genel olarak, davet almış olan futbolcuların A Milli Takım'da kalıcı bir yer edinme olasılığının düşük olduğunu göstermektedir. 2016 yılında seçilen futbolcuların durumu baktığımız zaman ise bu grupta yer alan 40 futbolcunun, toplamda %10'u A Milli Takım'da kendilerine yer bulabilmiştir. Bu, diğer yıllara göre daha yüksek bir orandır ve bu yıl seçilen

futbolcular arasında A Milli Takım'a yükselme olasılığının daha fazla olduğunu göstermektedir. Ancak farkın sadece bir çok az olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Portekiz U17 Erkek Futbol Milli Takımı Futbolcularının 2023 Yılı Bulundukları Ligler

Bulundukları Lig	2013 (N)	2014 (N)	2015 (N)	2016 (N)	2017 (N)	2018 (N)	Toplam
1. Lig	4	3	6	6	13	7	39
2. Lig	5	5	2	6	8	9	35
3. Lig	2	3	1	3	3	2	15
Amatör Lig	5	5	2	4	4	3	23
Futbolu Bıraktı	0	1	0	2	0	0	3
Yurt Dışı Transfer	11	11	16	10	6	7	61
Kulüpsüz	2	2	2	2	1	0	9

Araştırmada yer verilen Portekiz’de ise davet alan futbolcuların sezonlara ve mevcutta forma giydikleri liglerin dağılımı Tablo 4’te verilmiştir. Portekiz U17 Milli Takımına aynı dönemde 184 oyuncu davet edilmiş, bu oyuncuların 100’ü yani %54,34’ü en üst ligde ya da yurt dışında transfer oldukları bir takımda görev yapmaktadır.

Tablo 5. Portekiz U17 Erkek Futbol Milli Takımı Futbolcularının Liglerinin Oransal Dağılımı

Bulundukları Lig	Toplam (N)	Oran %
1. Lig	39	21,19
2. Lig	35	19,02
3. Lig	14	7,60
Amatör Lig	23	12,50
Futbolu Bıraktı	3	1,63
Yurt Dışı Transfer	61	33,15
Kulüpsüz	9	4,89
Toplam	184	100

Tablo 5’te sunulan verilere göre, Portekiz U17 Erkek Milli Takımına davet alan futbolcuların 2023-2024 sezonunda görev yaptıkları yerlerin oransal dağılımı incelenmiştir.

Bu analize göre, oyuncuların %33,15’i yurtdışındaki liglerde görev yaparken, %21,9’u Portekiz’in en üst futbol ligi olan ligde, %19,02’si ise bir alt ligde görev yapmaktadır. Ayrıca, 184 futbolcunun sadece 12’si yani %6,52’si futbolu bırakmış veya kulüpsüz durumda bulunmaktadır. Bu veriler Portekiz U17 Milli Takımına davet edilen futbolcuların genellikle yurtdışındaki liglere ihraç edildiğini göstermektedir. Bununla birlikte, Portekiz’in en üst ve alt liglerinde de önemli bir oranda temsil edildikleri görülmektedir.

Öte yandan, futbolu bırakma veya kulüpsüz durumda kalma oranı oldukça düşüktür ve bu, genç futbolcuların genellikle aktif futbol kariyerlerine devam etme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

Tablo 6. Portekiz U17 Erkek Futbol Milli Takımı Futbolcularının Sezonlara Göre Mili Oranı

Sezon	Toplam (N)	A Milli Futbolcu Sayısı	Oran %
2013	29	4	13,79
2014	30	5	16,66
2015	29	6	20,68
2016	33	4	12,12
2017	35	2	5,71
2018	28	1	3,57
Toplam	184	22	11,95652174

U17 Milli Takımına davet alan futbolcuların Portekiz’de yüzde orannı 11,95 olarak hesaplanmıştır. Tabloda 6’da sezonlara göre dağılımlara yer verilirken, 2015 yılında davet alan oyuncuların yüzde 20,68’i Portekiz A Milli Takıma yükselerek en üst seviyeye ulaşmıştır.

Tablo 7’den Tablo 13’e kadar olan çalışmalarda araştırma kapsamında olan yıllarda, 276 futbolcunun 2023-2024 sezonunda görev yaptıkları liglere, yurt dışı transfer ve kulüpsüz olmalarına göre tablo çalışmaları yapılmış ve futbolcuların milli olanları belirtilmiştir.

Tablo 7. Milli Takıma Davet Alan ve 2023-2024 Sezonunda Süper Lig’de Görev Yapan Futbolcular

Futbolcular	A Milli Olma	Seçim Yaşı	Mevcut Takımı
İsmail Çokçalış	Hayır	15	Adana Demirspor
Mustafa Kapı	Hayır	16	Adana Demirspor
Ataberk Dadakdeniz	Hayır	16	Antalyaspor
Ersin Destanoğlu	Evet	17	Beşiktaş JK
Tarık Çetin	Hayır	17	Çaykur Rizespor
Güven Yalçın	Evet	17	Fatih Karagümrük
Kerem Atakan Kesgin	Hayır	15	Fatih Karagümrük
Samed Onur	Hayır	16	Fatih Karagümrük
Bartuğ Elmaz	Hayır	16	Fenerbahçe
İrfan Can Eğribayat	Hayır	17	Fenerbahçe
Mert Müldür	Evet	17	Fenerbahçe
Batuhan Şen	Hayır	17	Gaziantep FK
Ertuğrul Ersoy	Evet	17	Gaziantep FK
Burak Bekaroğlu	Hayır	17	Hatayspor
Berkay Özcan	Evet	17	Başakşehir FK
Egehan Gök	Hayır	15	İstanbulspor
Yiğit Emre Çeltik	Hayır	16	Kayserispor
Cem Türkmen	Hayır	17	MKE Ankaragücü
Erencan Yardımcı	Hayır	17	Pendikspor
Görkem Bitin	Hayır	17	Pendikspor
Murat Akşit	Hayır	17	Pendikspor
Muhammed Gümüşkaya	Hayır	17	Samsunspor
Burak Kapacak	Hayır	16	Sivasspor
Abdülkadir Ömür	Evet	17	Trabzonspor
Taha Tepe	Hayır	17	Trabzonspor
Umut Güneş	Hayır	15	Trabzonspor

Tablo 7’den Milli Takım daveti alan ve 2023-2024 sezonunu Süper Lig’de geçiren futbolcuların listesi ter alırken, Tablo 1’de verilmiş olan tablonun isimlere göre dağılımı yapılmıştır. Çıkan sonuçlara göre Sadece Ersin Destanoğlu, Güven Yalçın, Mert Müldür, Ertuğrul Ersoy, Berkay Özcan ve Abdülkadir Ömür kendilerine Süper Lig’de yer bulmuştur.

Tablo 8. Milli Takıma Davet Alan ve 2023-2024 Sezonunda 1.Lig’de Görev Yapan Futbolcular

Futbolcular	A Milli Olma	Seçim Yaşı	Mevcut Takımı
Ahmet Kıvanç	Hayır	17	Adanaspor
Arda Akbulut	Hayır	17	Adanaspor
Fatih Kurucuk	Hayır	17	Adanaspor
Arda Sengül	Hayır	16	Ankara Keçiöregücü
Özer Özdemir	Hayır	17	Ankara Keçiöregücü
Emirhan Aydoğan	Hayır	17	Bandırmaspor
Yusuf Gümüş	Hayır	15	Bandırmaspor
Halil İbrahim Sevinç	Hayır	17	Bodrum FK
Oğuz Kağan Güçtekin	Hayır	17	Boluspor
Kerem Kalafat	Hayır	17	Çorum FK
Süleyman Luş	Hayır	17	Çorum FK
Alican Özfesli	Hayır	17	Erzurumspor FK
Sefa Akgün	Hayır	15	Erzurumspor FK
Ahmed Kutucu	Evet	15	Eyüpspor
Berke Özer	Evet	15	Eyüpspor
Metehan Baltacı	Hayır	16	Eyüpspor
Ertuğrul Çetin	Hayır	16	Gençlerbirliği SK
Arda Özçimen	Hayır	17	Göztepe
Celil Yüksel	Hayır	17	Göztepe
Ali Ülgen	Hayır	16	Sakaryaspor
Muhammet Arslantaş	Hayır	17	Şanlıurfaspor
Abdulkadir Çelik	Hayır	17	Tuzlaspor
Ahmethan Köse	Hayır	17	Tuzlaspor
Resul Türkkalesi	Hayır	16	Tuzlaspor
Atalay Babacan	Hayır	15	Ümraniyespor
Emre Demir	Hayır	15	Ümraniyespor
Übeyd Adıyaman	Hayır	16	Ümraniyespor

Tablo 8’de genç milli takım daveti alan ve 2023-2024 sezonunu 1.Lig’de bir takımda geçiren futbolcuların listesi yer alırken, tabloda da belirtildiği üzere sadece Ahmed Kutucu ve Berke Özer A Milli Takım’a ilerleyen yaşlarda seçilmiştir.

Tablo 9. Milli Takıma Davet Alan ve 2023-2024 Sezonunda 2.Lig’de Görev Yapan Futbolcular

Futbolcu	A Milli Olma	Seçim Yaşı	Mevcut Takımı
Atalay Yıldırım	Hayır	17	1461 Trabzon FK
Hakan Yeşil	Hayır	17	1461 Trabzon FK
Selman Dibek	Hayır	17	1461 Trabzon FK
Abdussamed Karnucu	Hayır	16	68 Aksaray Belediye
Alpay Aldemir	Hayır	17	68 Aksaray Belediye
Atamer Bilgin	Hayır	17	68 Aksaray Belediye
Ercan Sirin	Hayır	15	Adıyaman FK
Ali Aydın	Hayır	17	Afyonspor
Abdullah Soğucak	Hayır	17	Altınordu FK
Rahmi Kaya	Hayır	17	Altınordu FK
Mücahit Can Akcay	Hayır	17	Ankara Demirspor
Recep Yemişçi	Hayır	17	Ankaraspor
Atalay Gürel	Hayır	15	Beyoğlu Yeni Çarşı
Barışcan Altunbaş	Hayır	15	Beyoğlu Yeni Çarşı
Batuhan Ekinci	Hayır	15	Beyoğlu Yeni Çarşı
Celil Çelikel	Hayır	16	Beyoğlu Yeni Çarşı
Embiya Ayyıldız	Hayır	16	Beyoğlu Yeni Çarşı
Erdoğan Kaya	Hayır	17	Beyoğlu Yeni Çarşı
Fırat Güllü	Hayır	17	Beyoğlu Yeni Çarşı
Kaan Çalık	Hayır	16	Beyoğlu Yeni Çarşı
Eren Güler	Hayır	17	Bursaspor
Ertugrul Kurtuluş	Hayır	17	Bursaspor
Furkan Ünver	Hayır	17	Bursaspor
Ozan Koç	Hayır	16	Bursaspor
Savaş Polat	Hayır	15	Diyarbakir Spor
Yusuf Arslan	Hayır	15	Diyarbakir Spor
İsmail Zehir	Hayır	16	Düzcespor
Ali Yavuz Kol	Hayır	17	Esenler Erokspor
Fatih Aktay	Hayır	16	Etimesgut Bld.
Abdullah Balıkcı	Hayır	17	Fethiyespor
Kaan Arslan	Hayır	17	Fethiyespor
Sahan Akyüz	Hayır	15	Fethiyespor
Muhammed Sarıkaya	Hayır	17	GMG Kastamonuspor
Ramazan Keskin	Hayır	17	GMG Kastamonuspor
Gürkan Başkan	Hayır	17	Isparta 32 Spor
Samed Karakoç	Hayır	17	İnegölspor
Tuğbey Akgün	Hayır	16	İnegölspor
Çağtay Kurukalıp	Hayır	17	İskenderunspor
Emir Biberoglu	Hayır	17	İskenderunspor
Emincan Tekin	Hayır	16	Karaman FK
Polat Abay	Hayır	15	Karaman FK
Siyar Kepir	Hayır	16	Karaman FK
Atakan Gündüz	Hayır	17	Kırklarelispor
Eray Karataş	Hayır	16	Kırklarelispor
Kemal Bayrak	Hayır	17	Kırklarelispor
Ali Karakaya	Hayır	17	Nazilli Belediyespor
Ozan Can Oruç	Hayır	15	Nazilli Belediyespor
Salih Kavrazlı	Hayır	17	Nazilli Belediyespor
Oğuzhan Akgün	Hayır	16	Sarıyer
Hasan Ali Adıgüzel	Hayır	15	Serik Belediyespor
Muhammet Akpınar	Hayır	17	Serik Belediyespor
Murad Han Gönen	Hayır	17	Uşak Spor
Alpay Kocaklı	Hayır	16	Van Spor FK
Fatih Bektaş	Hayır	15	Zonguldak Kömürspor
Hasan Kuruçay	Hayır	16	E.Braunschweig
Metehan Güçlü	Hayır	17	Roda JC Kerkrade
Tiago Çukur	Evet	16	SK Beveren
Dan Barlas	Hayır	17	Middlesbrough
Tunahan Tascı	Hayır	17	MVV Maastricht

Tablo 9'dan Milli Takım daveti alan ve 2023-2024 sezonunu TFF 2.Lig'de geçiren futbolcular listesi yer alırken, tabloda belirttiği üzere hiçbir isim ilerleyen yaşlarında A Milli Takımda kendisine yer bulamamıştır.

Tablo 10. Milli Takıma Davet Alan ve 2023-2024 Sezonunda 3.Lig'de Görev Yapan Futbolcular

Futbolcu	A Milli Olma	Seçim Yaşı	Mevcut Takımı
Mustafa Yorulmaz	Hayır	17	1954 Kelkit Bld.
Onur Demir	Hayır	17	1954 Kelkit Bld.
Eycan Kaya	Hayır	17	52 Orduspor FK
Berkehan Bicer	Hayır	15	Adana 1954 FK
Mahmut Kabul	Hayır	17	Ağrı 1970 Spor
Recep Kutun	Hayır	17	Akhisarspor
Harun Kaya	Hayır	17	Alanya Kestelspor
Ahmet Gülay	Hayır	16	Aliaga FK
Berkay Görmez	Hayır	15	Aliaga FK
Volkan Pala	Hayır	17	Balıkesirspor
Muharrem Öner	Hayır	16	Batman Petrolspor
Tuncay Kılıç	Hayır	17	Bayburt Özel İdare
Atalay Yıldırım	Hayır	16	Bergama FK
Birhan Vatansever	Hayır	17	Bulvarspor
Furkan Çetinkaya	Hayır	17	Bulvarspor
Kaan Özdemir	Hayır	17	Büyükçekmece
Enes Subaşı	Hayır	16	Çankaya FK
Enis Durak	Hayır	17	Çankaya FK
İsmail Cem Kara	Hayır	17	Çankaya FK
Malik Karaahmet	Hayır	15	Çankaya FK
Metehan Mertöz	Hayır	16	Çankaya FK
Batin Özdemir	Hayır	17	Darıca Gençlerbirliği
Eren Bilen	Hayır	15	Darıca Gençlerbirliği
Mert Efe Çölbeyi	Hayır	15	Efeler 09 Spor FK
Cengizhan Akgün	Hayır	16	Elazığspor
Bora Ulu	Hayır	17	Erbaaspor
Seydi Kayasoy	Hayır	17	Ergene Velimeşe Spor
Tayfun Tatlı	Hayır	17	Fatsa Belediyespor
Amed Öncel	Hayır	15	Gümüşhanespor
Abdullah Şahindere	Hayır	16	Hacettepe 1945 SK
Hakan Yılmaz	Hayır	16	Karaköprü Belediye
Mücahit Çakır	Hayır	16	Karaköprü Belediye
Evra Gülal	Hayır	17	Kepez Spor Futbol
Ufukcan Engin	Hayır	17	Kırıkkalegücü
Bünyamin Yavasoglu	Hayır	15	Kuşadasıspor
Enes İlkin	Hayır	15	Küçükçekmece Sinop
Murat Senel	Hayır	16	Küçükçekmece Sinop
Mahsun Çapkan	Hayır	16	Muş 1984 Muşspor
Alparslan Demir	Hayır	16	Nevşehir Belediye
Berkay Tekin	Hayır	15	Nevşehir Belediye
Gökay Eser	Hayır	16	Orduspor 1967 SK
Recep Gül	Hayır	15	Orduspor 1967 SK
Furkan Yasa	Hayır	16	Osmaniyespor FK
Gülhan Üreyen	Hayır	17	Sapanca Gençlikspor
Ömer Faruk Canbirdi	Hayır	17	Siirt İl Özel İdaresi
Orkun Tırpancı	Hayır	17	Silifke Belediye Spor
Fırat Aras	Hayır	17	Sivas Dört Eylül
Kaan Kurt	Hayır	16	TSV 1860 München
Tarık Gözüşirin	Hayır	16	VfB Lübeck

Tablo 10'da yer alan verilere göre, Milli Takım daveti alan ve 2023-2024 sezonunu TFF 3.Lig'de geçiren futbolcuların listesi sunulmuştur. Ancak, tabloda belirtildiği üzere, hiçbir futbolcu ilerleyen yaşlarında A Milli Takım seviyesinde kendisine yer bulamamıştır.

Tablo 11. Milli Takıma Davet Alan ve 2023-2024 Sezonunda Amatörde Görev Yapan Futbolcular

Futbolcu	A Milli Olma	Seçim Yaşı	Mevcut Takımı
Çağrı Güney	Hayır	15	Alaçatıspor Kulübü
Berke Avaz	Hayır	17	Alibeyköyspor
Eren Karacaoğlu	Hayır	17	Alibeyköyspor
Sait Üzümcü	Hayır	15	Araban Belediye Spor
Ercan Saltık	Hayır	17	Arsin İdmanyurdu
Furkan Ödemiş	Hayır	17	Arsin İdmanyurdu
Zübeyir Kaya	Hayır	17	ASK Ahlen
Halil İbrahim Köse	Hayır	17	Avanti Stekene
Emir Bayram Can	Hayır	17	Bayburt 1918 FK
Haktan Karabulut	Hayır	17	Çanakkale Dardanel
Recep Karabacak	Hayır	17	Didim Bld.Saygın
Enes Bilgin	Hayır	17	Duisburger FV 08
Tarık Evre	Hayır	19	DVS '33 Ermelo
Seref Can Büyük	Hayır	19	ESM Gonfreville
Hayrullah Alıcı	Hayır	17	FC Brünninghausen
Berkant Yaylan	Hayır	16	FC Floresti
Oytun Özdoğan	Hayır	17	FC Malisheva
Melih Çalışkan	Hayır	17	FC Normannia Gmünd
Emre Yılmaz	Hayır	17	FC Oberhaid
Cemal Amet	Hayır	17	FC Oberhofen
Ali Akman	Hayır	17	FCV Dender EH
Arif Boynuuzun	Hayır	17	Fethiye İdman Yurdu
Yaser Yüce	Hayır	17	Görelespor
Semih Yıldız	Hayır	17	Gülbahçespor
Batuhan Diraga	Hayır	17	İzmirspor
Taha Cevahiroğlu	Hayır	16	İzmirspor
Furkan Yıldırım	Hayır	15	Karasamsun Spor
Ali Göçmen	Hayır	15	Karasuspor
Kutay Aydın	Hayır	16	Karasuspor
Sait Öner	Hayır	17	Kemalpaşa Spor
Abdullah Doğan	Hayır	17	KSV Vatan Sport
Mustafa Talha Özbay	Hayır	16	Kütahya Özel İ.K.H.
Berk Çetin	Hayır	15	Manisa 1965 Spor
Hasan Özkan	Hayır	16	Manisa 1965 Spor
Mustafa Kaya	Hayır	17	Manisa 1965 Spor
Nuri Emre Akşit	Hayır	17	Manisa 1965 Spor
İsmailcem Bako	Hayır	17	Modafen
Zeynullah Türkay	Hayır	16	Nilüfer Belediye FK
Ekrem Aydemir	Hayır	16	Özçamdibispor
Ferhat Coğalan	Hayır	17	Pau FC B
Malik Batmaz	Hayır	15	Preußen Münster
Sahin Gizlenci	Hayır	17	Samsun BŞB.
Berkay Güzel	Hayır	17	Sandıklıspor
Batuhan Özden	Hayır	16	SF Baumberg
Mert Ahmet Akbulut	Hayır	17	SG Gahmen
Tolga Özdemir	Hayır	17	Sportfreunde Lotte
Emre Öztürk	Hayır	17	SSV Jan Wellem 05
Yusuf Cicekdal	Hayır	17	SV Genc Osman
Yusuf Örnek	Hayır	17	SV Lippstadt 08
Emre Akdağ	Hayır	20	Tavşanlı Moymulspor
Görkem Çelik	Hayır	17	Torosgücü

Sezer Taskolu	Hayır	15	Torosgücü
Ünal Altıntaş	Hayır	17	TuS Mechtersheim
Deniz Bulut	Hayır	17	TV Echterdingen
Musa Akarlan	Hayır	17	Vefaspor
Semih Altıkulaç	Hayır	17	Voltigeurs de
Oğulcan Tezel	Hayır	17	VSG Altglienicke
Hüseyin Bulut	Hayır	17	Wuppertaler SV
Mert Göçkan	Hayır	17	Wuppertaler SV
Alperen Kılıç	Hayır	16	Yeniköyspor

Tablo 11’de Milli Takım daveti alan ve 2023-2024 sezonunu amatör liglerde geçiren futbolcular listesi yer alırken, tabloda belirttiği üzere hiçbir isim ilerleyen yaşlarında A Milli Takımda kendisine yer bulamamıştır.

Tablo 12. Milli Takıma Davet Alan ve 2023-2024 Sezonunda Kulüpsüz Futbolcular

Futbolcu	A Milli Olma	Seçim Yaşı	Mevcut Takımı
Doğuş Can İncedere	Hayır	17	Kariyer sonu
Berkant Güner	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Demirhan Öztürk	Hayır	16	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Kaan Er	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Mehmet Aşçı	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Yılmaz Kılıç	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Abdullah Kasap	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Ahmet Canbaz	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Ahmet Emir Özbay	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Ahmet Hakan Sevinç	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Ahmet Kürsat Kılıç	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Alperen Sahin	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Anıl Özer	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Arda Kaan Yıldız	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Atakan Akyol	Hayır	15	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Bahadır Ciloglu	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Batuhan Özdemir	Hayır	15	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Batuhan Gülcan	Hayır	16	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Batuhan Özdemir	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Bekir M.Gökcimen	Hayır	15	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Bozan Uymaz	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Cafer Tosun	Hayır	16	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Doğu Demirkol	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Emirhan Çetinbas	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Emirhan Civelek	Hayır	15	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Erdem Aydın	Hayır	16	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Eren Olmus	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Fahri Utku Öcalmaz	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Faik Kartal Duran	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Furkan Korkut	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Furkan Simsek	Hayır	16	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Hüseyin Bakirsu	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
İbrahim Demirbağ	Hayır	16	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
İbrahim Turan	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Kadir Arslan	Hayır	16	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Kerem Bulut	Hayır	16	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Mehmet Eray Karadag	Hayır	16	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Muhammet Yeşilyurt	Hayır	16	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Oben Saraçoğlu	Hayır	15	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Okan Çelik	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Okan Turp	Hayır	15	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış

Rıfat Can Aslan	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Sabri Gündoğan	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Selim Özeren	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış
Serkan Bakan	Hayır	17	Kulüpsüz ya da Futbolu Bırakmış

Tablo 12’de Milli Takım daveti alan ve 2023-2024 sezonunda kendisine kulüp bulamayan futbolcular listesi yer alırken, tabloda belirttiği üzere hiçbir isim ilerleyen yaşlarında A Milli Takımda kendisine yer bulamamıştır.

Tablo 13. Milli Takıma Davet Alan ve 2023-2024 Sezonunda Yurtdışına Transfer Olarak Oynayanlar

Futbolcu	A Milli Olma	Seçim Yaşı	Mevcut Takımı
Ahmetcan Kaplan	Hayır	16	Ajax Amsterdam
Merih Demiral	Evet	17	Al-Ahli SFC
Enes Ünal	Evet	17	Getafe
Rıdvan Yılmaz	Evet	17	Glasgow Rangers
Ozan Kabak	Evet	15	Hoffenheim
Emin Bayram	Hayır	16	KVC Westerlo
Yunus Akgün	Evet	15	Leicester City
Altay Bayındır	Evet	17	Manchester United
Zeki Çelik	Evet	17	Roma
Doğan Alemdar	Evet	16	Troyes

Tablo 13’de Milli Takım daveti alan ve 2023-2024 sezonunda yurtdışında oynayan futbolcular listesi yer alırken, Merih Demiral, Enes Ünal, Rıdvan Yılmaz, Ozan Kabak, Yunus Akgün, Altay Bayındır, Zeki Çelik ve Doğan Alemdar’ın ilerleyen yıllarda A Milli Takımdan davet aldığı ortaya konulmuştur.

TARTIŞMA

Bu çalışmada futbolcuların milli takım davetlerine göre kariyerleri analiz edilerek, gençlerin spor kariyerlerinde yetenek seçimi ve yönetim stratejileri incelenmiştir. Araştırmada, 2013-2018 yılları arasında Türkiye U17 Erkek Futbol Milli Takımı’na davet edilen 276 futbolcunun performansı ve kariyer gelişimi değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgulara göre; bu futbolcuların yalnızca %9,42’si Süper Lig seviyesine ulaşabilmiş, %38,4’ü ise amatör liglerde ya da futbolu bırakmış durumdadır. Bu durum, genç futbolcuların üst seviyelere ulaşma oranının düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca sadece %6,15’i A Milli Takım seviyesine yükselebilmüş, bu da yetenek seçiminin etkinliği açısından düşündürücüdür. Portekiz örneğiyle yapılan karşılaştırmalar, Türkiye’ye kıyasla daha başarılı sonuçlar ortaya koymuştur. Portekiz U17 Milli Takımı’na davet edilen futbolcuların %54,34’ü üst liglerde forma giyerken, %11,95’i A Milli Takıma yükselebilmıştır. Bu oranlar, Türkiye’de yetenek yönetiminin daha fazla geliştirilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Belirli yıllarda başarı oranlarının artış göstermesi (örneğin, 2015 yılında davet alan Portekizli futbolcuların %20,68’inin A Milli Takıma yükselmesi), dönemin altyapı sistemlerinin etkisini düşündürmektedir. Bu da altyapı yatırımlarının ve teknik kadroların

önemini ortaya koymaktadır. Literatürde Johnston ve Bake (2020), sporda yetenek seçiminin yalnızca bireylerin gelecekteki performansını değil, aynı zamanda kariyer gelişimini doğrudan etkilediğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, altyapı sisteminde yer alan kulüplerin, federasyonların ve diğer paydaşların iş birliği içinde hareket etmesi, stratejik planlamaları geliştirmesi önem taşımaktadır.

Çalışmada Türkiye Erkek U17 Futbol Milli Takımı'na 2013–2018 yılları arasında davet edilen oyuncuların 2023–2024 sezonundaki kariyer durumlarına ilişkin bulgular yetenek seçimi ve yönetimi süreçlerinin sınırlılıklarına işaret etmektedir. Oyuncuların yalnızca %9,42'si Süper Lig'de forma giymekte, %6,15'i ise A Milli Takım seviyesine ulaşabilmektedir. Bu oranlar ilgili literatürde Hamzah ve ark. (2025) Portekiz U17 örneğiyle karşılaştırıldığında (%54,34 üst lig, %11,95 A Milli), Türkiye'de seçilen genç yeteneklerin üst düzey performansa dönüşümünde ciddi yapısal sorunlar bulunduğunu göstermektedir. Bulgular, literatürde vurgulanan psikolojik, çevresel, biyolojik ve pedagojik faktörlerin Türkiye bağlamında bütüncül bir şekilde ele alınmasının önemini ortaya koymaktadır. Özellikle oyuncuların profesyonel geçişlerini destekleyecek sistematik mentorluk, bireysel gelişim programları ve kulüp-federasyon eşgüdümünün eksikliği yetenek potansiyelinin yeterince değerlendirilememesine neden olmaktadır. Bu durum genç futbolcularda uzun vadeli performans gelişimini sağlamaya yönelik bilimsel temelli ve sürdürülebilir bir yetenek yönetimi modeline duyulan ihtiyacı açıkça ortaya koymaktadır. Ayrıca bu bulgular Verbeek ve ark. (2025) çalışmasıyla da örtüşmektedir. Söz konusu araştırma yapılan analizler geleneksel anlayışın geçerliliğini sorgulamakta ve başarılı kariyer gelişiminde esneklik, çeşitlilik ve bireysel farklılıkların belirleyici olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda çalışma yetenek gelişim sistemlerinin sabit, hiyerarşik ve lineer modeller yerine, bireyselleştirilmiş, esnek ve çoklu geçişlere açık yapılarla yeniden kurgulanması gerektiğini önermektedir. Elit futbolcu gelişiminde doğrusal ve kesintisiz kariyer yollarının nadir olduğunu, başarıya ulaşan oyuncuların çoğunlukla geç seçilme, yeniden değerlendirilme ve esnek geçişler gibi kesintili kariyer örüntüleri izlediğini göstermiştir. Dolayısıyla Türkiye örneğinde gözlemlenen düşük dönüşüm oranı yalnızca erken seçimin değil, aynı zamanda esnek, bireysel farklılıkları gözeten ve sürdürülebilir gelişim desteklerini içeren bir yetenek yönetimi modelinin eksikliğiyle ilişkilendirilebilir. Hem Türkiye örneği hem de uluslararası literatür elit

performansa ulaşmada tekil ve sabit yolların yeterli olmadığını; aksine, çoklu geçişlere imkân tanıyan, sistematik ve dinamik yapıların inşasının gerekliliğini vurgulamaktadır.

Al-marril ve ark. (2025) ise, genç yeteneklerin profesyonel seviyeye geçiş sürecinde yetenek yönetimi, geçiş desteği ve örgütsel entegrasyon konularındaki benzer zorlukları ve fırsatları ortaya koymaktadır. Katar çalışması, kapsamlı yetenek tanımlama çerçevelerinin oluşturulmuş olmasına rağmen genç-profesyonel geçişinde ve örgütsel entegrasyonda eksiklikler bulunduğunu göstermekte; standart izleme protokolleri, takım entegrasyonu ve psikososyal destek mekanizmalarının güçlendirilmesini önermektedir. Türkiye-Portekiz karşılaştırması ise, U17 düzeyinde davet edilen oyuncuların üst düzey performansa dönüşüm oranlarının Türkiye’de sınırlı, Portekiz’de ise daha yüksek olduğunu ortaya koymakta; bu durum Türkiye’de geçiş desteği ve sürdürülebilir yönetim mekanizmalarının geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Her iki çalışma da bilimsel, sistematik ve bütüncül bir yetenek yönetimi yaklaşımı ile kulüp-federasyon eşgüdümü, bireysel gelişim ve stratejik geçiş desteklerinin başarıyı artırmada kritik olduğunu göstermekte ve gelişmekte olan futbol ülkeleri için kanıta dayalı politika önerileri sunmaktadır.

Gürkan ve Müniroğlu’nun (2001) araştırması da antrenörlerin yetenek seçimi süreçlerinde öğrencinin beklentileri, okul durumu ve sağlık durumunu dikkate aldığını göstermektedir. Bu çok boyutlu yaklaşımın, Türkiye’de henüz sistematik şekilde uygulanmadığı söylenebilir. Geoffrey’un (2000) önerilerine göre eğlence odaklı motivasyon, fiziksel benzerliklerle grup oluşturma, farklı becerileri geliştirmeye yönelik antrenmanlar, eşit şans tanıma, katılımcı yaklaşımlar gibi yöntemler, yetenek gelişimi açısından oldukça faydalı olabilir. Ancak Capstick ve Trudel (2010) ile Abbott ve Collins (2004) gibi araştırmaların da ortaya koyduğu gibi, yetenek seçimi oldukça zor ve subjektif bir süreçtir. Antrenörler tarafından seçme ve seçmeme kararlarının antrenörlüğün en zorlu yönleri arasında olduğu kabul edilmiştir (Capstick ve Trudel, 2010). Günümüzde “altın standart” bir yöntemin yokluğu, bu sürecin antrenörlere, organizasyonlara ve spora göre değişkenlik göstermesine neden olmaktadır. Sporcuların tanımlanması ve seçilmesinde iyileştirmeler olduğunu gösteren bazı kanıtlar olmasına rağmen (Tetlock ve Gardner, 2016), araştırmalar sporcu potansiyelini tahmin etme doğruluk oranlarının oldukça düşük kaldığını göstermektedir (Abbott ve Collins, 2004; Vaeyens vd., 2008; Koz vd.,

2012; Schorer vd, 2017; Johnston vd, 2018). Çalışmamız da yine bu doğrultudan sonuçlar ortaya koyarken, yetenek seçiminde iyileştirmelerin yapılması gerektiği görülmektedir.

SONUÇ

Bu araştırma, Türkiye U17 Milli Takımı'na davet edilen futbolcuların önemli bir kısmının profesyonel kariyerlerinde üst düzey liglere yükselemediğini ve A Milli Takım'a katılım oranlarının düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Süper Lig'de yer alan Ersin Destanoğlu, Mert Müldür, Abdülkadir Ömür gibi oyuncuların başarıları umut verici olsa da, bu isimlerin azlığı dikkate değerdir. Ligde forma giyen Ahmed Kutucu ve Berke Özer gibi oyuncuların A Milli Takıma yükselebilmiş olmaları, alt liglerden de başarıya ulaşılabilceğini göstermektedir. Amatör liglerde kalan ya da kulüp bulamayan oyuncuların sayıca fazla olması, destek sistemlerinin zayıflığını ortaya koymaktadır. Yurt dışında oynayan bazı futbolcuların A Milli Takım'a yükselmesi, uluslararası tecrübenin ve yabancı liglerde gelişim fırsatlarının önemini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, genç futbolcuların kariyer gelişimini milli takım davetleri üzerinden inceleyen bu çalışma, Türkiye'nin futbol altyapısındaki sorunlara ve iyileştirme gereksinimlerine ışık tutmaktadır. Yetenek seçimi süreçlerinin daha bilimsel, sistematik ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınması; altyapı yatırımlarının artırılması, bireysel gelişime ve mentorluk sistemlerine önem verilmesi, Türk futbolunun geleceği için kritik önemdedir.

Öte yandan amatör liglerde forma giyen oyuncuların yüksek oranı mevcut altyapı ve kariyer destek sistemlerinin yetersizliğine ve genç futbolcuların profesyonel gelişim süreçlerinde karşılaştıkları yapısal engellere işaret etmektedir. Bu durum yalnızca bireysel performansın değil, aynı zamanda federasyon ve kulüp düzeyinde uygulanan izleme, yönlendirme ve mentorluk mekanizmalarının etkinliğinin de sorgulanmasını gerektirmektedir. Araştırma bulguları genç futbolcuların kariyer gelişiminin milli takım davetleri bağlamında sistematik biçimde takip edilmesinin, Türkiye futbol altyapısındaki eksikliklerin tespit edilmesi ve iyileştirme stratejilerinin belirlenmesi açısından kritik bir veri kaynağı oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, yetenek seçimi süreçlerinin bilimsel, sistematik ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınması; altyapı yatırımlarının artırılması ve altyapı-profesyonel takım geçişinin stratejik olarak desteklenmesi; ayrıca bireysel gelişim, mentorluk ve psikososyal destek sistemlerinin güçlendirilmesi, genç yeteneklerin potansiyellerini en üst düzeye çıkarmak ve Türk futbolunun uzun vadeli sürdürülebilir başarısını güvence altına almak açısından hayati öneme sahiptir. Kulüplerin veri kullanımı üzerinden sportif başarılarını artırdığı bilimsel çalışmalara yansırken, Altınordu kulübü örneğinde olduğu gibi yeteneklerin değerlendirilmesinde verilerden

faydalanılması da önem arz etmektedir (Karaman, 2025). Bu tarz yan faktörlerin değerlendirilmesi yeteneklerin kariyer süreçlerinin de daha iyi yerlere ulaşmasını sağlayabilecektir.

Etik Beyanı

Bu araştırmanın yürütülmesi 15/02/2024 tarihli 24/02 toplantı numaralı İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Komisyon Kararı ile etik olarak uygun görülmüştür.

Yazar Katkıları

Çalışma kurgusu: TK; Denetim: TK, DÖ; Veri toplama: TK; Verilerin analizi: TK; Literatür denetimi: TK, DÖ; Yazım: TK, DM; Eleştirel İnceleme: DÖ.

KAYNAKLAR

- Abbott, A., & Collins, D. (2004). Eliminating the Dichotomy between Theory and Practice in Talent Identification and Development: Considering the Role of Psychology. *Journal of Sports Sciences*, 22(5), 395–408. <https://doi.org/10.1080/02640410410001675324>
- Açıkada, C. & Ergen, E., (1990). *Bilim ve Spor*, Büro-Tek Ofset Matbaacılık.
- Al-Marril S., Alobadi1 M. A., Bayrakdaroğlu Y., Şahin, İ., Zorba, E., & Dhahbi, W. (2025). The Role of Sports Management in Youth-to-Professional Talent Development: A Quantitative Analysis of Strategies, Transition Support, and Challenges in Qatari Football, *Baltica*, 38 (1), 95-97.
- Baker, J. & Schorer, J. (2010). Identification And Development of Talent in Sport - Introduction to The Special Issue. *Talent Development And Excellence*, 2(2), 119–121
- Bompa, T. O. (1990). *Theory and methodology of training: The key to athletic performance* (2nd ed.). Kendall/Hunt Publishing Company.
- Capstick, A. L., & Trudel, P. (2010). Coach Communication of Non-Selection in Youth Competitive Sport. *International Journal of Coaching Science*, 4(1), 3–23.
- Demiral, Ş., Erdemir, İ. & Kızılyaprak, H. (2011). Bayan Judocularda Yetenek Seçimi, *Uluslararası Spor Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 176-178.
- Esen, S., & Uslu, T. (2020). Futbolda Yetenek Seçiminin Analitik Hiyerarşi Süreci ve TOPSIS Yöntemi Aracılığıyla Değerlendirilmesi. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (2), 111-123. <https://doi.org/10.32706/tusbid.821124>
- Geoffrey, P. (2000). Çocuklarda Futbol Yeteneğini Keşfetmek ve Geliştirmek. *Futbol Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 7(2), 11-13.
- Gil, S. M., Zabala-Lili, J., Bidaurreazaga- Letona, I., Aduna, B., Lekue, J. A., Santos-Concejero, J., & Granados, C. (2014). Talent Identification and Selection Process of Outfield Players and Goalkeepers in a Professional Soccer Club. *Journal of Sports Sciences*, 32(20), 1931-1939. <https://doi.org/10.1080/02640414.2014.964290>
- Gürkan, H. H., & Müniroğlu, S. (2001). Türkiye Profesyonel Futbol Liglerinde Mücadele Eden Takımların Altyapı Antrenörlerinin Yetenek Seçim Kriterleriyle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6 (1), 23-40.
- Hamzah, N., Abd Karim, Z., Yaakop, N., Akbar, A., & Lee, J. L. F. (2025). Key factors influencing talent development in youth football: a systematic literature review. *Retos*, 62, 948-957.
- Johnston, K., & Baker, J. (2020). Waste Reduction Strategies: Factors Affecting Talent Wastage and the Efficacy of Talent Selection in Sport. *Frontiers in Psychology*, 10, 2925. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02925>
- Johnston, K., Wattie, N., Schorer, J., & Baker, J. (2018). Talent Identification in Sport: A Systematic Review. *Sports Medicine*, 48(1), 97–109. <https://doi.org/10.1007/s40279-017-0803-2>
- Karaman, T. (2025). Veri Tabanlı Karar Verme Sürecinin Futbol Kulüplerinin Performansına Yansımaları. *Eurasian Research in Sport Science*, 10(1), 87-98. <https://doi.org/10.29228/ERISS.58>
- Karaman, T. (2023). Teknik Direktörlerin Futbolculuk Kariyerleri Üzerinden Kulüp İstikrar Düzeylerinin İncelenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 21(100. Yıl Özel Sayısı), 91-100.
- Karaman, T., Özsoy, D., & Akyüz, O. (2025). Successful Reflection of Technical Director Changes on Sportive Management in Football. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 27(1), 20-27. <https://doi.org/10.15314/tsed.1463945>
- Karasar, N. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (22.baskı). Nobel Yayıncılık.
- Koz, D., Fraser-Thomas, J., ve Baker, J. (2012). Accuracy of professional sports drafts in predicting career potential. *Scandinavian Journal of Medicine ve Science in Sports*, 22(1), 64–69. <https://doi.org/10.1111/j.1600-0838.2011.01408.x>
- Schorer, J., Rienhoff, R., Fischer, L., ve Baker, J. (2017). Long-Term Prognostic Validity of Talent Selections: Comparing National and Regional Coaches. *Laypersons and Novices. Frontiers in Psychology*, 8, Article 1146. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01146>

- Sevim, Y. (1991). Sporda Yetenek Seçimi ve Temel İlkeleri. *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi*, 2(7), 45-48.
- Tetlock, P. E., ve Gardner, D. (2016). *Superforecasting: The Art and Science of Prediction*. Penguin Random House.
- Tutkun, E. (2002). Samsun İli İlk Öğretim Çağı Çocuklarının Yetenek Seçim Yönteminin Geliştirilmesi, Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi.
- Vaeyens, R., Lenoir, M., Williams, A. M., ve Philippaerts, R. M. (2008). Talent identification and development programmes in sport: Current models and future directions. *Sports Medicine*, 38(9), 703–714. <https://doi.org/10.2165/00007256-200838090-00001>
- Verbeek, J., Niessen, A. S. M., Van Der Steen, S., Van Yperen, N. W., & Den Hartigh, R. J. (2025). Career patterns within men's and women's soccer talent systems: the typical pathway to the top is atypical. *International Journal of Performance Analysis in Sport*, 1-17. <https://doi.org/10.1080/24748668.2025.2479940>

Journal of Sports and Science is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International ©